



# POLITIET

## Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep  
0032 Oslo

## Politidirektoratet

Deres referanse:

Vår referanse:  
20/106303 - 10

Dato:  
10.12.2020

## Hørings svar - forslag til endringer i fagskoleloven og fagskoleforskriften

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 26.08.2020 om forslag til endringer i lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften).

Høringsnotatet inneholder forslag om presisering av fagskoleutdanningens kunnskapsgrunnlag, endring i krav til fagskoleutdanningens omfang, opptak til kunstfaglige fagskoleutdanninger, bruk av falske dokumenter og krav om politiattest.

Politidirektoratet har forelagt høringen for Politihøgskolen (PHS) og Finnmark politidistrikt, som gjennom Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester (politiattestkontoret) har ansvaret for utstedelse av politiattester og gjennomføring av vandelsvurdering i Norge, jf. politiregisterloven § 36 nr. 1 og 2. Vi har innen fristen mottatt høringsinnspill fra Finnmark politidistrikt, som følger vedlagt.

Politidirektoratet støtter departementets forslag om å innføre en skal-bestemmelse om innhenting av barneomsorgsattest, jf. politiregisterloven § 39, slik at det blir en plikt for fagskolene å innhente politiattest og de begrunnelsene som gis for dette i høringsnotatet. For øvrig viser vi i sin helhet til uttalelsen fra Finnmark politidistrikt, som vi finner å kunne slutte oss til.

Direktoratet ber i tillegg, som Finnmark politidistrikt, departementet vurdere hvorvidt det bør foretas en tilsvarende endring i universitets- og høyskoleloven § 4-9, slik at regelverket på dette området blir likt for all høyere utdanning.

## Politidirektoratet

---

Post: Postboks 2090 Vikå, 0125 Oslo  
E-post: [politidirektoratet@politiet.no](mailto:politidirektoratet@politiet.no)

Tlf: (+47) 23 36 41 00

Org. nr: 982531950  
[www.politiet.no](http://www.politiet.no)

Med hilsen

**Olav Kjetil Moe**  
*Fung. seksjonssjef*

**Gunnvor Hovde**  
*Seniorrådgiver*

*Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.*

Vedlegg:  
Høringsinnspill - Forslag til endringer i fagskoleloven og fagskoleforskriften



# POLITIET

**Politidirektoratet**  
Postboks 2090 Vika  
0125 OSLO

**Finnmark politidistrikt**

Deres referanse:  
20/106303 - 5

Vår referanse:  
20/106303 - 7

Dato:  
13.10.2020

## **Hørings svar - Forslag til endringer i fagskoleloven og fagskoleforskriften**

Det vises til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 26.08.2020 med forslag til i lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften).

Høringsnotatet inneholder blant annet forslag til endringer i reglene om politiattest.

Finnmark politidistrikt har gjennom Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester (heretter kalt politiattestkontoret) ansvaret for utstedelse av politiattester og gjennomføring av vandelsvurdering i Norge, jf. politiregisterloven § 36 nr. 1 og 2.

På generelt grunnlag vil vi understreke at et krav om fremleggelse av politiattest ikke er noen garanti for at mindreårige ikke blir utsatt for overgrep eller andre straffbare handlinger. En politiattest vil kun vise om det er opplysninger i norske registre om at vedkommende er straffet for relevante lovbrudd tidligere. En person kan ha begått straffbare handlinger tidligere uten at dette er blitt avdekket av politiet eller å ha blitt straffet for det, eller aldri ha begått straffbare handlinger før tiltredelse i stilling eller verv.

Finnmark politidistrikt er av den oppfatning at det offentlige har et særskilt ansvar for å forebygge overgrep der det offentlige tilbyr en tjeneste eller har et overordnet ansvar for en tjeneste overfor mindreårige. Vi vil imidlertid presisere at andre tiltak vil kunne være vel så viktige og effektive som et krav om godkjent politiattest, eksempelvis grundige tilsettingsintervjuer og innhenting av referanser.

### **Omgjøring fra "kan-bestemmelse" til obligatorisk plikt**

I dag er det slik at mange lovhjemler gir en adgang til å avkreve politiattest, men ikke en plikt. Dette medfører at det er opptil den enkelte arbeidsgiver/oppdragsgiver å avgjøre hvorvidt de vil avkreve politiattest av den som skal tilsettes eller utføre oppgaver for dem. Dette er i utgangspunktet tilfelle for fagskolene i dag, ved at fagskolen "kan" bestemme at studentene skal legge frem politiattest i utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, samt der det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, jf. fagskoleloven § 27.

**Finnmark politidistrikt**

---

Post: Postboks 501, 9917 Kirkenes  
E-post: post.finnmark@politiet.no

Tlf: (+47) 78 97 20 00

Org. nr: 984000049  
www.politiet.no

Finmark politidistrikt er enig med departementet i at krav om politiattest bør gjøres obligatorisk. Det gjør regelen klar og enkel å forholde seg til for både fagskolene, studentene og politiet. En obligatorisk hjemmel vil også forhindre at studentene forskjellsbehandles. I dag kan én fagskole velge å avkreve politiattest av sine studenter, mens en annen fagskole kan unnlate å kreve fremlagt politiattest for samme utdanning.

Vi bemerker at det ikke er den enkelte fagskolen som skal «bestemme» hvilke utdanninger som krever politiattest. Fagskolen skal vurdere om utdanningene de tilbyr er omfattet av kravet i politiregisterloven § 37 første ledd nr. 4, eller av andre krav om politiattest i profesjonslovgivingen. Vi viser for øvrig til Kunnskapsdepartementets rundskriv F-2019-6 kapittel 6 hvor dette er presisert ytterligere.

Vi har for øvrig merket oss at departementets forslag tilsynelatende innskrenker bestemmelsens virkeområde noe. Den nye § 27 første ledd skal lyde:

*I utdanninger der studenter som en del av klinisk undervisning eller praksisstudier skal utføre oppgaver som er betinget av eller etablerer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige, skal studentene legge frem politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.*

Dagens § 27 første ledd lyder:

*I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, kan fagskolen bestemme at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.*

Ordlyden er for øvrig lik dagens universitets- og høyskolelov § 4-9 første ledd.

På side 13-14 i Kunnskapsdepartementets rundskriv F-2019-6 er det vist til at "[i] vurderinga av om utdanninga er omfatta av kravet om barneomsorgsattest i første ledd, er ordlyden i lova, «kan komme i kontakt med mindreårige», rettleiande. Denne inneber at det i vurderinga av om eit studium krev framlegging av politiattest, ikkje er nødvendig at studenten heilt sikkert vil komme i kontakt med mindreårige. Det er nok at det kan tenkjast at studenten i samband med praksisstudium eller klinisk undervisning kan komme i kontakt med og i situasjonar saman med den mindreårige der overgrep kan finne stad". Departementet har altså tidligere lagt en vid definisjon til grunn for vurderingen av om studiestedet kan kreve politiattest fremlagt i forbindelse med opptak til studier.

Ordlyden i den nye bestemmelsen taler for at det må være klart at studentene i løpet av studiet skal utføre oppgaver som innebærer tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige for at politiattest kan kreves fremlagt. Dersom dette er departementets intensjon, legger vi til grunn at dette vil bli inkorporert ved neste revisjon av rundskrivet. Endringen kan ha betydning for hvilke studier som kan kreve politiattest fremlagt, sammenlignet med dagens ordlyd.

Vi vil avslutningsvis anmode departementet om å vurdere tilsvarende endring i universitets- og høyskoleloven § 4-9, slik at regelverket er likt for all høyere utdanning.

## **Økonomiske og administrative konsekvenser**

Dersom kravet til fremleggelse av politiattester gjøres obligatorisk, vil det potensielt kunne gi en økning i antall søknader om politiattest. I dag er det fagskolen som avgjør om studentene skal fremlegge politiattest, og det kan tenkes at ikke alle benytter seg av muligheten. På grunn av denne usikkerheten er det vanskelig å stipulere hvilke konsekvenser endringen kan få.

Statistisk sett behandler en saksbehandler ved politiattestkontoret gjennomsnittlig cirka 20 000 politiattester per år. Dersom endringen medfører en økning av innkomne søknader i denne størrelsesorden eller mer, vil den potensielt kunne ha personnlemmessige konsekvenser.

Med hilsen

**Ellen Katrine Hætta**

*Politimester*

*Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.*

Saksbehandler  
Christine Nilssen  
*Seniorrådgiver*